

Як у судовому порядку отримати відшкодування за втрачене через війну житло?

Тисячі українців втратили свої домівки внаслідок російської агресії, однак для отримання компенсації недостатньо лише підтвердити факт руйнування житла. Важливо належним чином оформити право власності, перевірити наявність відомостей у державних реєстрах, зібрати докази збитків і пройти встановлені законом процедури.

Інститут прав людини Асоціації правників України підготував практичні рекомендації, які допоможуть власникам зруйнованого або пошкодженого житла підготувати необхідні документи та захистити своє право на відшкодування завданих війною збитків.

Процес отримання державного відшкодування за знищене або пошкоджене житло вимагає чіткої послідовності дій та належної документальної підготовки. Зберігайте покрокову інструкцію дій для верифікації прав власності та фіксації збитків.

Перевірка та відновлення правовстановлюючих документів

Першочерговим кроком є перевірка наявності та чинності документів, що підтверджують право власності на об'єкт нерухомості. До них належать:

- договори (купівлі-продажу, дарування, міни);
- свідоцтва про право на спадщину;
- свідоцтва про право власності, видані органами приватизації або місцевого самоврядування;
- рішення суду, що набрали законної сили.

Додатково необхідно перевірити актуальність технічного паспорта. Якщо характеристики об'єкта змінювалися, але не були зафіксовані, варто ініціювати виготовлення нового технічного паспорта для відображення реальних параметрів майна.

Верифікація даних у Державному реєстрі речових прав (ДРРП)

Наявність паперових документів не завжди означає, що інформація відображена в електронній базі. Відсутність даних у ДРРП є найчастішою перепорою для подання заяви на компенсацію.

Способи перевірки:

- Отримання електронного витягу через портал «Дія».
- Використання сервісів моніторингу реєстраційних даних (наприклад, OpenDataBot).
- Звернення до нотаріуса або державного реєстратора за офіційним витягом.

Важливо: Якщо майно було придбане до 2013 року і дані про нього відсутні в електронному реєстрі, їх необхідно внести. Для цього слід звернутися до нотаріуса або в ЦНАП із наявними паперовими оригіналами.

Юридична підтримка та збір доказової бази

У випадках, коли документи були втрачені або знищені разом із житлом, процедура ускладнюється. Кваліфікована допомога адвоката на цьому етапі дозволяє:

1. Отримати дублікати документів через архіви або нотаріусів.
2. Направити адвокатські запити для підтвердження факту реєстрації майна у Бюро технічної інвентаризації (БТІ).
3. За потреби — встановити право власності у судовому порядку.

За консультацією ви можете звернутись до юристів Гарячої лінії проєкту за номерами:

[ГАРЯЧА ЛІНІЯ](#)

в робочі дні з 10:00 до 18:00

0 800 300 253*

(безкоштовно)

+380 (44) 492-88-48*

(за тарифами вашого оператора)

***кнопка 1 в голосовому меню**

Реєстрація пошкоджень та подання заяви

Після впорядкування документації необхідно офіційно зафіксувати факт пошкодження або знищення майна:

- Подання повідомлення через мобільний застосунок або портал «Дія».
- Подання заяви на компенсацію через ЦНАП, нотаріуса або органи соціального захисту (в рамках програми «ЄВідновлення» або аналогічних державних механізмів).

Ефективність судового захисту та швидкість отримання виплат безпосередньо залежать від повноти сформованого пакета документів. Ретельна підготовка на початковому етапі мінімізує ризик відмови у наданні компенсації.

*Матеріал підготовлено за інформацією адвоката,
експерта Асоціації правників України Антона Стасіка*

Проект «Надання невідкладної правничої допомоги вразливим групам населення, які постраждали від війни в Україні» реалізується ВГО «Асоціація правників України» за підтримки International Rescue Committee.